

När tron får hjärtslag

Pastor Thomas Floyd

Det finns ord som kan ligga stilla i människans inre som frön i en kall jord. Riktiga ord. Vackra ord. De kan till och med vara heliga ord. "Tro." "Sanning." "Kärlek." "Herren." Men så länge de bara ligger där, som minnen, tankar och påståenden, har de ännu inte blivit levande. De väntar på värme.

Läsningar:

Johannesevangeliet 15:4-6

Förbli i mig, så förblir jag i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv, utan endast om den förblir i vinstocken, så kan inte heller ni det, om ni inte förblir i mig. Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon förblir i mig och jag i honom, bär han rik frukt, ty utan mig kan ni ingenting göra. Om någon inte förblir i mig, kastas han ut som en gren och torkar bort, och man samlar ihop sådana grenar och kastar dem i elden, och de bränns upp. Om ni förblir i mig och mina ord förblir i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det. Min Fader förhärligas, när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar.

Läran om tron # 18

Man bör känna till att människokärleken och tron utgör ett liksom viljan och förståndet, eftersom människokärleken hör till viljan och tron till förståndet. Och på samma sätt, att människokärleken och tron utgör ett liksom känslan och tänkandet, eftersom känslan hör till viljan och tänkandet till förståndet. Och på samma sätt, att människokärleken och tron utgör ett liksom det goda och det sanna, eftersom det goda hör till känslan som i sin tur hör till viljan, och det sanna hör till tänkandet som i sin tur hör till förståndet. Med ett ord så utgör människokärleken och tron ett liksom väsen och form, för det väsentliga i tron är människokärlek och människokärlekens form är tron. Dessa saker gör det klart att tro utan människokärlek är liksom en form utan något väsen, vilket inte är någonting alls, och att människokärlek utan tro är liksom väsen utan någon form, vilket inte heller är någonting alls.

Swedenborgs *Läran om tron* – Swedenborgsällskapets årsbok (2026) och nyöversatt från latinet av vår egen pastor Göran Appelgren – handlar om just detta: när tron får värme, när det sanna inte bara blir något vi håller för sant, utan något som börjar andas i oss. Tro är mer än att säga: "Jag håller med." Den är en inre bekräftelse av det sanna. Men det sanna blir inte levande bara för att det står i en bok, eller för att det upprepas i en bekännelse, eller för att det har hörts många gånger. Det blir levande när det förenas med människokärlek.

Herren säger i Johannesevangeliet 14:6:

“Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.”

Den texten är oerhört djup – eftersom den är en öppning in i själva verkligheten. Sanningen är inte något som först och främst ägs av människans tanke. Sanningen är Herren själv, när Herren upplyser människan.

Därför måste vi stanna upp vid frågan: Vad **är** sanning? Det är lätt att tro att sanning bara är ett påstående som känns rätt. Något man kan skriva ner, försvara, citera och vinna en diskussion med. Men sanning är något mycket djupare. Sanning är ett utflöde från det Gudomliga. Den är inte först en mänsklig slutsats, utan ett ljus som människan kan ta emot.

Swedenborg säger i *Läran om Herren* att Herren kallas Ordet därför att Ordet betyder Gudomlig sanning eller Gudomlig vishet, och att Herren själv **är** den Gudomliga sanningen eller den Gudomliga visheten. *Därför* är sanningen levande ljus från Herren. Den kommer från den Gudomliga kärleken, såsom ljuset kommer från solen. I verket *Himmel och helvete* skriver Swedenborg:

“Det Gudomliga sanna strömmar in i himlen från Herren ut ur hans Gudomliga kärlek.”

Detta gör sanningen både enkel ... och mystisk. Enkel, därför att den visar vägen. Mystisk, därför att den kommer från Herren själv. Den är himlens ljus i människans förstånd. Men den vill inte stanna där. Den vill ner i viljan, ut i händerna och bli frukt. Den vill bli till nytta.

Därför kan vi människor ha många riktiga ord och ändå sakna levande sanning. Om sanningen används för ära, vinning, kontroll eller självhävdelse, har den skilts från sitt liv. Då är den som en kropp utan själ. Swedenborg säger att sanningar utan det goda inte i sig är sanningar, eftersom de inte har något liv; de har allt sitt liv från det goda.

Så den djupaste frågan är inte bara: “Har jag rätt?” Den djupaste frågan är: “För detta mig närmare Herren? Gör detta mig mer villig att älska nästan? Leder detta till något gott?” För sanningen är till för att ge kärleken form.

Vad är då människokärlek? Den är mer än välvilja. Den är inte bara att tycka om människor. Den är inte heller bara att ge när man blir berörd. Swedenborg skriver i *Läran om tron*:

“Det goda är inget annat än nytta, och därför är människokärleken i sitt första ursprung känslans dragning till nyttan.”

Det betyder att sann kärlek söker något gott som kan bli till välsignelse för andra människor. Den frågar: Vad tjänar livet? Vad hjälper min nästa? Vad kan jag göra som bär något gott från Herren?

Människokärlek är alltså kärlek som vill bli nytta – en inre värme som söker form. Och tron är den form genom vilken kärleken kan förstå, urskilja och handla rätt.

Här finns det andliga räknestycket.

Tro hör till förståndet. Människokärlek hör till viljan. Sanningen visar vägen. Kärleken vill gå den. Nyttan är själva vandringen. Om man tar bort sanningen blir kärleken oklar. Om man tar bort kärleken blir sanningen kall. Men när de förenas blir livet helt.

Det är nästan vetenskapligt i sin andliga klarhet. Väsen och form. Hjärta och lunga. Värme och ljus. Vilja och förstånd. Kärlek och sanning. Inget av detta är skapat för att leva ensamt.

Herren säger:

“Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon förblir i mig och jag i honom, bär han rik frukt, ty utan mig kan ni ingenting göra.” Johanneevangeliet 15:5.

Här finns hela läran i en bild. Grenen bär inte frukt genom att anstränga sig ensam. Den bär frukt genom förbindelse. Livet kommer från stammen. Saften kommer från roten. Frukten kommer när livets osynliga ström får gå igenom grenen.

Så är det också med människan. Sanningen kommer från Herren som ljus. Kärleken kommer från Herren som värme. När människan tar emot båda, då börjar hon bära frukt. Därför säger Herren:

“Alltså skall ni känna igen dem på deras frukt.” Matteusevangeliet 7:20.

Frukten är det goda som har fått form med hjälp av sanning, och som därmed blir till handling. Det kan vara ett ord som helar. En ärlighet som kostar något. En förlåtelse som inte kommer ur svaghet utan ur himmelsk styrka. Ett arbete utfört med omsorg. En plikt buren utan bitterhet. En hjälp given utan behov av att synas.

Och ändå finns här något mystiskt. För frukten är synlig, men dess liv är osynligt. Ingen ser saven stiga i trädet. Ingen ser vårens första värme inne i roten. Ingen ser hur

Herren rör vid viljan när människan börjar vända sig bort från det onda därför att det är synd. Men något sker. Ett inre rum öppnas.

Swedenborg skriver att när människan vänder sig bort från det onda såsom synd, öppnas det andliga sinnet också med hänsyn till viljan. Då strömmar andlig värme från himlen in i det naturliga sinnet. Denna värme är till sitt väsen människokärlek, och den levandegör kunskaperna om det sanna och det goda, så att tro formas.

Det är här nattens och morgonens mysterium finns. En människa kan länge bära på sanningar som ett vinterträd bär på knoppar. Allt finns där, men ännu utan blomning. Så börjar hon be ärligare. Hon ser en själviskhet och kallar den inte längre bara en svaghet, utan synd. Hon ser ett förakt och vänder sig bort från det. Hon ser ett begär att ha rätt, att vinna, att behärska, och ber Herren om hjälp. Då kommer värmen. Då blir kunskap till tro. Då blir tro till liv. Då blir livet till nytta.

Det betyder inte att vi frälser oss själva genom nytta. Utan Herren kan vi ingenting göra. Men det betyder att Herren inte frälser oss som stenar, utan som människor. Han väcker vår vilja. Han upplyser vårt förstånd. Han ger oss kraft att handla som om det kom från oss, fast allt gott kommer från Honom.

Så blir räknestycket klart. Sanning utan kärlek blir kall. Kärlek utan sanning blir blind. Tro utan människokärlek blir en form utan väsen. Människokärlek utan tro blir ett väsen utan form. Men när Herrens sanning tas emot i förståndet, och Herrens kärlek tas emot i viljan, då föds något tredje: nytta.

Två streck under svaret: tro förenad med människokärlek blir ett liv där Herren verkar gott genom människan.

Det är en enkel sak. Och den är oändligt djup. Att tro är att låta Herrens sanning få lysa i förståndet. Att älska nästan är att låta Herrens godhet få värme i viljan. Att göra nytta är att låta himlen röra vid jorden genom våra händer.

Amen